

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/45/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8213210019
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8213210019.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Eduarda Valenčina, v spore žalobcu: A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. XX, právne zastúpený JUDr. Stanislav Súlety, advokát, Nám. SNP 1, 085 01 Bardejov, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, právne zastúpená JUDr. Vladimír Poch, advokát, Hviezdoslavova 3, 085 01 Bardejov, o určenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu a o strpenie jeho výkonu, v časti o strpenie výkonu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 5C/271/2003-278 zo dňa 25.5.2021 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanej priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté prvoinštančným súdom samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. V poradí druhým rozsudkom prvoinštančný súd žalobu zamietol. Žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Prvoinštančný súd tak rozhodol o zvyšku uplatneného nároku žalobcu, ktorý výrok bol odvolacím súdom zrušený a v rozsahu zrušenia vec bola vrátená prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalobca sa žalobou, ktorú doručil prvoinštančnému súdu dňa 16.12.2013, po tom, čo bola pripustená zmena petitu uplatneného nároku, domáhal, aby súd určil, že žalobca nadobudol vydržaním právo zodpovedajúce vecnému bremenu in rem, ktoré pozostáva z jeho práva prechodu peši, osobným a nákladným motorovým vozidlom cez pozemok žalovanej – parcelu CKN č. XXX – zastavané plochy a nádvoria o výmere 843 m², zapísanú na LV č. XXX pre k.ú. C., na susediaci pozemok žalobcu – parcelu CKN č. XXX – zastavaná plocha a nádvoria o výmere 838 m², zapísanú na LV č. XXX pre k.ú. C., a to v rozsahu vyznačenom v geometrickom pláne č. 00222585-138/99 zo dňa 5.11.1999. Ďalej žalobca žiadal uložiť povinnosť žalovanej trpieť vykonávanie práva prechodu žalobcu peši, osobným a nákladným motorovým vozidlom, cez parcelu CKN č. XXX na parcelu CKN č. XXX, a to v rozsahu vyznačenom v geometrickom pláne č. 00222585-138/99 zo dňa 5.11.1999. Uplatnil si trovy konania. Žalobca v žalobe uviedol, že strany sporu sú vlastníkami susediacich nehnuteľností, a to rodinných domov a parciel. Tieto parcely získali ich právni predchodcovia po svojich právnych predchodcoch, pričom v roku 1962 na parcele CKN č. XXX, ktorá aktuálne patrí do výlučného vlastníctva žalovanej, postavil rodinný dom D. B., otec žalovanej. V roku 1968 na parcele CKN č. XXX, ktorá aktuálne patrí žalobcovi, si postavil rodinný dom E. B., starý otec žalobcu. Pred výstavbou rodinného domu na parcele CKN č. XXX sa bratia E. B. a D. B. dohodli, že D. B. umožní svojmu bratovi E. B. prístup na parcelu CKN č.

XXX cez svoju parcelu č. XXX. Takto dohodnuté vecné bremeno spočívajúce v práve prechodu peši, osobnými a nákladnými motorovými vozidlami cez parcelu CKN č. XXX na parcelu CKN č. XXX tak, ako bola vyznačená v geometrickom pláne z roku 1999 sa realizovalo až do roku 2012. V roku 2012 žalovaná naviezla na časť parcely CKN č. XXX, ktorá slúžila ako prístup k parcele CKN č. XXX, štrk a tým žalobcovi znemožnila prístup na jeho parcelu. Žalobca tvrdil, že vydržaním nadobudol právo zodpovedajúce vecnému bremenu in rem, a preto žiadal žalobe vyhovieť.

3. V poradí prvým rozsudkom č.k. 5C/271/2013-154 zo dňa 20.12.2018 prvoinštančný súd rozhodol, že žalovaná je povinná strpieť výkon práva prechodu zodpovedajúceho vecnému bremenu in rem žalobcu peši, osobným a nákladným motorovým vozidlom cez parcelu CKN č. XXX – zastavané plochy a nádvorcia o výmere 843 m², vedenú na LV č. XXX, k.ú. C., na parcelu CKN č. XXX – zastavané plochy a nádvorcia o výmere 838 m², vedenú na LV č. XXX, k.ú. C., v rozsahu vyznačenom geometrickým plánom č. 00222585-138-99 vyhotoviteľa Geodézia, a.s. Prešov, autorizačne overeného 5.11.1999 a úradne overeného 8.11.1999 pod č. 575/99.

Prvoinštančný súd vo zvyšku žalobu zamietol a rozhodol o trovách konania.

4. Proti tomuto rozsudku, a to proti vyhovujúcemu výroku, v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie žalovaná.

5. Odvolací Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 17Co/58/2019-198 zo dňa 12.3.2020 rozsudok prvoinštančného súdu vo vyhovujúcom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V dôvodoch odvolacieho rozsudku uviedol pre prvoinštančný súd záväzný právny názor na uvedenú vec.

6. Prvoinštančný súd v intenciách pokynov odvolacieho súdu vo veci opätovne nariadil pojednávanie, vykonal dôkazy. Žalobca podaním zo dňa 24.5.2021 žiadal pripustiť zmenu uplatňovaného nároku vzhľadom na novovypracovaný geometrický plán, ktorý predložil súdu tak, že žalovaná je povinná strpieť výkon práva prechodu zodpovedajúceho vecnému bremenu in rem žalobcu peši, osobným a nákladným motorovým vozidlom cez parcelu CKN č. XXX/X – zastavané plochy a nádvorie o výmere 656 m², vedenú na LV č. XXX, k.ú. C., na parcelu CKN č. XXX – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 838 m², vedenú na LV č. XXX, k.ú. C. v rozsahu vyznačenom geometrickým plánom č. 37117769-21/2020 vyhotoviteľa GEOPRAC, F. G., H. C. X, I., autorizačne overeného dňa 23.9.2020 a úradne overeného dňa 25.9.2020 pod č. G1-775/2020.

Žalobca skutkové okolnosti, na základe ktorých si uplatňuje tento zmenený petit, uvedené v žalobe nezmenil.

Uznesením Okresného súdu Bardejov, ktoré bolo vyhlásené na pojednávaní dňa 25.5.2021 za prítomnosti strán sporu bola zmena uplatneného nároku pripustená.

Predmetom konania preto ostal uvedený nárok špecifikovaný žalobcom a skutkovo odôvodňovaný v žalobe.

7. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd žalobu zamietol a žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Prvoinštančný súd dospel k záveru, že v danom prípade nebolo preukázané vydržanie práva vecného bremena, ktorého sa žalobca domáhal. Prvoinštančný súd vec posúdil podľa § 132a ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 135a ods. 1, 4 Občianskeho zákonníka, podľa § 135b ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 135b ods. 2 Občianskeho zákonníka a podľa § 135c ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vychádzal aj z ust. § 865 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka. Občiansky zákonník aplikoval v znení od 1.4.1983.

Prvoinštančný súd bližšie vysvetlil inštitút vecného bremena a opísal teoreticky predpoklady vydržania práva vecného bremena. Ďalej prvoinštančný súd po zrušení veci odvolacím súdom opätovne posúdil všetky dokazované preukázané skutkové okolnosti prípadu a dospel k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno o vzniku a existencii ním tvrdeného vecného bremena na parcele žalovanej CKN č. XXX/X, ktoré spočíva v práve prechodu in rem v prospech žalobcu ako vlastníka parcely č. CKN XXX, všetko v k.ú. C.. Prvoinštančný súd uviedol, že dôkazné bremeno je procesná zodpovednosť účastníka za výsledok konania. Dôkazné bremeno má vplyv na výsledok sporu, pokiaľ tento je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Každý účastník musí uniesť dôkazné bremeno ohľadom svojho tvrdenia (§ 132 v spojení s § 185 ods. 1 CSP). Kto tvrdí, ten dokazuje. Súd môže vykonávať dôkazy len na návrh strán a jeho iniciatíva je v tomto smere (až na výnimky podľa § 185 ods. 2 CSP) vylúčená.

Medzi stranami nebolo sporné, že parcely, ktoré sú aktuálne vo vlastníctve žalobcu a žalovanej, a to CKN č. XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X a XXX, k.ú. C., tvorili jeden pozemok. O rozdelení týchto parciel nebola spísaná žiadna písomná zmluva. Uvedená okolnosť vyplýva aj z obsahu výpovedí strán sporu, ale aj svedka žalobcu F. B.. K právne účinnému rozdeleniu spoluvlastníctva v 60-tych rokoch minulého storočia nedošlo.

Právny predchodca žalobcu realizoval výstavbu svojho domu na terajšej parcele CKN č. XXX, k.ú. C. v rokoch 1966 – 1968. V tom čase parcely CKN XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X E. XXX, k.ú. C. neexistovali a vlastníctvo k týmto parcelám bolo vedené v pozemknoknižných vložkách č. 85 a 46, k.ú. C. ako mpč. XX a XX, kde E. B. a D. B. (právni predchodcovia žalobcu a žalovanej) boli vedení ako spoluvlastníci tejto parcely, ktorú získali titulom daru na základe darovacej zmluvy zo dňa 14.2.1948, zapísanej pod č.d. 350.

Z uvedeného vyplýva, že v čase výstavby rodinného domu právny predchodca žalobcu v rokoch 1966 – 1968 bol v spoluvlastníctve celej parcely. Výkon oprávnenia spoluvlastníka užívať nehnuteľnosť, ktorá je v jeho podielovom spoluvlastníctve, vylučuje vznik práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. Takéto právo môže vzniknúť len k veci, ktorá oprávnenému z vecného bremena vlastnícky ani spoluvlastnícky nepatrí. Preto prvoinštančný súd považoval tvrdenie žalobcu o vzniku a využívaní vecného bremena práva prechodu cez parcelu CKN č. XXX/X starým otcom žalobcu na prívoz stavebného materiálu potrebného na výstavbu domu nákladnými autami ako právne irelevantnú.

Následne prvoinštančný súd dospel k záveru, a vyplýva to aj z vykonaných dôkazov, že k zmene v právnej situácii pri užívaní parciel došlo v čase, keď bolo prejednané dedičstvo po neb. D. B.. Už v tom čase (D563/76, rozhodnutie Štátneho notárstva z 1.2.1977, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 21.2.1977) bol predmetom prejednávania dedičstva po neb. D. B. pozemok, a to parcela CKN č. XXX, teda v tom čase už D. B. a E. B., právny predchodca žalobcu, prestal byť evidovaný ako spoluvlastník plochy, ktorá bola vo výlučnom vlastníctve D. B. a tvorila parcelu CKN XXX.

V priebehu prvoinštančného konania vlastníctvo parciel, ktoré vznikli rozdelením pôvodnej parcely, nebolo sporné. Sporná ostala okolnosť v súvislosti s realizovaním vecného bremena práva prechodu E. B. po pozemku, ktorý pôvodne bol prejednaný v dedičskom konaní po D. B..

Vzhľadom na to, že momentom právoplatnosti dedičského rozhodnutia po neb. D. B. mohla začať právny predchodca žalobcu E. B. plynúť vydržacia doba potrebná pre vznik tvrdeného práva prechodu, pretože najneskôr vtedy už parcela nepatrila do podielového spoluvlastníctva (parcela CKN XXX).

V priebehu konania a z vykonaného dokazovania nebolo sporné, že E. B. a členovia jeho rodiny prechod cez parcelu XXX, aktuálne CKN č. XXX/X, k parcele CKN č. XXX a domu na ňom postavenom v istej miere využívali. Sporná však bola intenzita využívania tohto práva a hlavne, existencia právneho dôvodu tohto ich konania.

V priebehu konania žalobca tvrdil existenciu ústnej dohody o vzniku vecného bremena spočívajúcu v práve prechodu. Žalovaná takúto dohodu popierala, pripúšťala iba faktický stav vyplývajúci zo skutočnosti, že medzi pozemkami neboli žiadne ploty, a preto obyvatelia využívali na prístup k svojim nehnuteľnostiam rôzne cesty po parcelách, ktoré im v tom čase nepatrili.

Prvoinštančný súd dospel k záveru, že žalobca svoje tvrdenie o existencii ústnej dohody medzi jeho starým otcom E. B. a otcom žalovanej D. B., zakladajúce trvale právo prechodu cez terajšiu parcelu CKN XXX/X pre každého (aj budúceho) vlastníka parcely CKN XXX v konaní nepreukázal. V čase života D. B. bolo pozemkové spoluvlastníctvo právnych predchodcov strán sporu, a preto akákoľvek ústna dohoda o spôsobe využitia dotknutého územia v tom čase nemohla zakladať vedomosť právneho predchodcu žalobcu o tom, že má právo prechodu cez pozemok, ktorý nie je v jeho vlastníctve. Takáto dohoda nemohla vzniknúť ani po roku 1977, keďže k zániku tohto spoluvlastníctva došlo až po smrti D. B..

V priebehu prvoinštančného konania svedkovia vypočutí na návrh žalobcu preukazovali užívanie prechodu právneho predchodcu žalobcu po pozemku žalovanej, brat žalovanej F. B. len potvrdil dohodu medzi starými rodičmi žalobcu a rodičmi žalovanej v čase trvajúceho spoluvlastníctva oboch strán k pozemku v záujmovom území, ktorej obsahom malo byť umožnenie prechodu starým rodičom žalobcu po pozemku, ktorý užívali za predpokladu recipročného umožnenia využitia pozemku užívaného starými rodičmi žalobcu. To však nepostačuje na záver, že právny predchodca žalobcu bol so zreteľom na všetky okolnosti prípadu v dobrej viere, že mu voči žalovanej a jej právnym predchodcom patrí právo, spôsobilé byť obsahom vecného bremena vo vzťahu k veci v cudzom vlastníctve.

Prvoinštančný súd dospel k záveru, že strany sporu boli v minulosti blízkymi príbuznými, v daných podmienkach celá situácia mohla viesť k tomu, že si prechod k jednotlivým obydliam v dotknutom území umožňovali aj bez konkrétnej dohody. Mohli sa aj len fakticky tolerovať vzájomné (recipročné) konania.

Na preukázanie podmienok vydržania nepostačuje ani čiastočná finančná spoluúčasť E. B., právneho predchodcu žalobcu, na výstavbu železobetónového mosta cez potok pri vstupe na parcelu CKN XXX v 80-tych rokoch minulého storočia, vyplývajúca z výpovedí svedkov. Žalobca nepreukázal, že by on alebo jeho právny predchodca so zreteľom na všetky okolnosti žili počas celej vydržacej doby minimálne 10 rokov v oprávnenom omyle, že mu právo prechodu cez pozemok v cudzom vlastníctve (žalovanej) patrí. Žalobca v konaní ani netvrdil, a už vôbec nepreukazoval, že by on sám splnil všetky predpoklady vydržania práva prechodu. Chýba preukázanie jednej z podmienok pre vydržanie žalobcom špecifikovaného vecného bremena, a to dobromyseľnosť takéhoto výkonu práva. To, že žalovaná a jej právni predchodcovia určité obdobie v istej intenzite toto právo tolerovali, neznamená splnenie podmienok vydržania vecného bremena.

Prvoinštančný súd, vzhľadom na chýbajúce hmotnoprávne predpoklady nevyočul navrhovaného svedka, a to matku žalobcu k rozsahu tvrdeného vecného bremena, pretože nedošlo k preukázaniu vzniku a existencie takéhoto vecného bremena, preto rozsah vecného bremena bol pre skutkový stav zistený prvoinštančným súdom bez právneho významu.

Preto, keďže žalobca nepreukázal vznik vecného bremena tak, ako bol vykreslený v aktuálnom geometrickom pláne in rem, a to, že žalovaná mu bráni v užívaní tohto vecného bremena, prvoinštančný súd žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 CSP. Prvoinštančný súd zohľadnil návrh žalovanej prezentovaný na pojednávaní konanom dňa 25.5.2021, ktorá priznanie náhrady trov konania voči žalobcovi pre prípad jej úspechu vo veci nežiadala. Súd vychádzal zo zásady procesnej ekonomie, preto rozhodol tak, že celkovo v konaní úspešnej žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal.

8. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Žalobca sa nestotožnil s právnym názorom prvoinštančného súdu. Mal za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. f) a h/ CSP).

V priebehu konania bolo preukázané, že právny predchodca žalobcu E. B. nadobudol vecné bremeno zodpovedajúce právu prechodu cez parcelu teraz CKN č. XXX/X na parcelu CKN č. XXX v požadovanom rozsahu, a to vecné bremeno in rem.

Prvoinštančný súd sa zaoberal otázkou, či bol u právneho predchodcu žalobcu prítomný konkrétny právny dôvod, na základe ktorého mohol byť so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že mu voči žalovanej patrí právo spôsobilé byť obsahom vecného bremena.

Prvoinštančný súd mal prvým rozsudkom uvedené okolnosti jednoznačne preukázané. Po opätovnom vyhodnotení dôkazov si osvojil opačný názor, a to, že akákoľvek ústna dohoda nemohla zakladať vedomosť právneho predchodcu žalobcu o tom, že má právo prechodu cez pozemok, ktorý nie je v jeho vlastníctve. Tento opačný názor si prvoinštančný súd osvojil aj napriek tomu, že existenciu takejto dohody medzi právnymi predchodcami účastníkov konania prakticky potvrdila ako žalovaná, tak aj svedok žalovanej strany, F. B., brat žalovanej.

Existenciu ústnej dohody potvrdzujú aj okolnosti danej veci, z ktorých je zrejmé, že právo prechodu v navrhovanom rozsahu teraz cez parcelu CKN č. XXX/X akceptovali od konca 60-tych rokov minulého storočia do roku 2012 ako právny predchodca žalovanej (otec D. B.), tak aj samotná žalovaná.

Právni predchodcovia účastníkov konania, bratia E. B. a D. B., boli osobami nie znalými práva, preto nie je možné od nich spravodlivo žiadať, aby si otázku jedine možného prístupu na parcelu CKN č. XXX inak, ako cez parcelu CKN č. XXX/X usporiadali uzatvorením príslušnej písomnej zmluvy.

Žalobca poukázal na svoje písomné vyjadrenia a podania, ktoré vo veci vykonal zo dňa 1.6.2020 a 24.5.2021.

Žalobca so zreteľom na všetky okolnosti danej veci svoje právo prechodu odvodzuje od práva svojho právneho predchodcu, ktorý toto právo nadobudol vydržaním.

Žalobca preto žiadal, aby odvolací súd zmenil prvoinštančný rozsudok tak, že žalobe vyhovie, alebo aby zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie o veci.

9. K odvolaniu zaujala písomné stanovisko žalovaná. Žalovaná sa stotožnila so závermi prvoinštančného súdu a so skutočnosťou, že tvrdenie žalobcu o existencii ústnej dohody medzi jeho starým otcom E. B. a otcom žalovanej D. B., zakladajúceho trvalé právo prechodu cez terajšiu parcelu CKN XXX/X pre každého do budúcnosti vlastníka parcely, teraz vedenej ako CKN č. XXX, preukázané nebolo. Poukázala na to, že nehnuteľnosti boli v podielovom spoluvlastníctve právnych predchodcov strán sporu, a preto

akákoľvek ústna dohoda o spôsobe využitia dotknutého územia nemohla zakladať vedomosť právneho predchodcu žalobcu o tom, že má právo prechodu cez pozemok, ktorý je v jeho vlastníctve.

Takáto dohoda podľa žalovanej nevznikla ani po roku 1977. Išlo len o tolerované vzájomne recipročné konanie v súvislosti s výstavbou rodinných domov právnych predchodcov. Ani čiastočná účasť právneho predchodcu žalobcu na výstavbe železobetónového mosta cez potok pri vstupe na parcelu č. XXX v 80-tych rokoch sama o sebe nezakladá vznik práva prechodu právnenému predchodcovi žalobcov, a tým ani vzniku práva vecného bremena. Preto žalovaná žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu ako správny potvrdil. Uplatnila si nárok na náhradu trov prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania.

10. Žalobca v písomnom stanovisku k vyjadreniu žalovanej uviedol, že žiada žalobe vyhovieť, resp. zrušiť prvoinštančný rozsudok a vec vrátiť prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne.

12. Predmetom prvoinštančného, a teda aj odvolacieho konania ostáva nárok žalobcu na určenie, že žalovaná je povinná strpieť výkon práva prechodu zodpovedajúci vecnému bremenu in rem peši, osobným, motorovým vozidlom, nákladným motorovým vozidlom cez parcelu č. XXX/X vedenú na LV č. XXX, k.ú. C., na parcelu CKN XXX, vedenú na LV č. XXX k.ú. C. v rozsahu geometrického plánu, ktorý žalobca predložil súdu a ktorý bol vypracovaný dňa 23.9.2020, overený dňa 25.9.2020, č. plánu 37117769-21/2020. Žalobca svoj nárok odôvodnil tým, že právo vecného bremena, v ktorej realizácii mu bráni žalovaná, nadobudol vydržaním po svojich právnych predchodcoch, teda po svojom právnom predchodcovi E. B.. Medzi právnymi predchodcami účastníkov konania J. a D. B. malo dôjsť k dohode v 60-tych rokoch a toto právo bolo realizované až do roku 2012.

Žalobca v odvolaní namietal, že prvoinštančný súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a ďalej že súd vec nesprávne právne posúdil.

Súdne rozhodnutie trpí skutkovými vadami, ak bol nesprávne vytvorený jeho skutkový základ. Táto nesprávnosť môže byť spôsobená príčinami, ktorými sú chybné vyhodnotenie návrhov na vykonanie dôkazov, nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov alebo predpoklad dotvorenia skutkového stavu ďalšími prípustnými prostriedkami procesnej obrany či prostriedkami procesného útoku.

Nesprávne právne posúdenie veci predstavuje právnu vadu rozhodnutia. Táto vada je naplnená v prípade, ak na zistený skutkový stav súd neaplikoval príslušnú právnu normu, alebo aplikoval nesprávnu právnu normu, alebo obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, alebo správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval.

V priebehu prvoinštančného konania tak, ako bol vyslovený právny názor odvolacím súdom v konaní pod sp. zn. 17Co/58/2019, sa prvoinštančný súd zameril na zistenie, či tvrdenia žalobcu, ktoré uviedol v žalobe ako dôvod uplatňovaného nároku, žalobca preukázal.

13. Podstatnou okolnosťou na to, aby bolo možné žalobe vyhovieť, bolo zistenie, či žalobca je právnym nástupcom svojho právneho predchodcu a či žalobca vstúpil do jeho práv pri realizácii vecného bremena, ktoré označil v uplatňovanom nároku. Bolo teda povinnosťou žalobcu preukázať, že mu takéto vecné bremeno alebo právo vyplývajúce z vecného bremena svedčí. To, že mu toto právo svedčí, tak, ako to uviedol žalobca aj v odvolaní, malo vzniknúť koncom 60-tych rokov minulého storočia na základe dohody medzi právnymi predchodcami J. B. a D. B.. Prvoinštančný súd však nezistil, že by v tom čase dohody medzi podielovými spoluvlastníkmi o realizácii vecného bremena právnym predchodcom žalobcu boli uzatvorené. Prvoinštančný súd poukázal vo svojom rozhodnutí na tú okolnosť, že v 60-tych rokoch všetky parcely, teda parcely, ktoré aktuálne užíva žalovaná a parcela, ktoré aktuálne užíva žalobca, tvorili jeden pozemok. V tom čase si právní predchodcovia na častiach pozemku, každý samostatne vystavili rodinné domy. Tým, že pozemky boli v podielovom spoluvlastníctve a k rozdeleniu spoluvlastníctva nedošlo, resp. žalobca tieto okolnosti nepreukázal, nemohlo vzniknúť ani vecné bremeno v prospech žalobcu pri užívaní vlastnej parcely, resp. parcely, ktorej bol spoluvlastníkom. Preto v 60-tych rokoch, pokiaľ sa aj realizovala jeho stavba rodinného domu a prechádzal (aktuálne) po parcele č. XXX/X, ktorá bola súčasťou pôvodnej parcely v spoluvlastníctve právnych predchodcov účastníkov konania, nemohlo právnenému predchodcovi žalobcu vzniknúť právo prechodu, a to ani in rem, ani in personam, keďže žiadna dohoda spoluvlastníkov v tom čase reálne nevznikla, neexistovala, nebola preukázaná a ani z právneho hľadiska vzniknúť, vzhľadom na existenciu spoluvlastníctva nemohla. Preto uvedená odvolacia námietka

žalobcu o existencii ústnej dohody preukázaná nebola, žalobca tvrdenia, od ktorých odvodzuje svoje právo prechodu po pozemku žalovanej, nepreukázal.

14. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietal nesprávne hodnotenie dôkazov, a to najmä dôkaz vykonaný výsluchom žalovanej, ako aj výsluch F. B., brata žalovanej, je potrebné uviesť, že prvoinštančný súd tieto výpovede vyhodnotil správne a v kontexte s inými dôkazmi, ktoré boli vo veci vykonané, jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti a dospel k správnym skutkovým zisteniam. Existenciu dohody medzi právnymi predchodcami strán sporu podľa odvolania mala potvrdiť žalovaná. Je pravdou, že žalovaná vo svojej účastníckej výpovedi potvrdila, že pri výstavbe domu na parcele CKN č. XXX, teda pri výstavbe domu právneho predchodcu žalobcu v roku 1966 – 1968 sa využíval prechod cez pozemok, a to cez parcelu CKN XXX, ale nie tak, ako to bolo vyznačené žalobcom v geometrickom pláne, ale poza sypanec, po hranici s parcelou CKN XXX, teda iným smerom. Potvrdila teda, že právny predchodca žalobcu v čase existencie podielového spoluvlastníctva, vzhľadom na to, že medzi parcelami, na ktorých si právní predchodcovia postavili rodinného domy, neexistovali ploty, využíval pri stavbe svojho domu prechod aj cez parcelu, na ktorej stál rodinný dom právneho predchodcu žalovanej, avšak prechod nevedol tak, ako sa ho dožaduje žalobca, ale iným smerom. Preto žalovaná nenastúpila po svojich právnych predchodcoch do povinnosti trpieť realizáciu vecného bremena v rozsahu, ako to žiada geometrickým plánom žalobca a žalobca uplatňovaný rozsah tvrdeného vecného bremena nielenže po svojich právnych predchodcoch nezískal, ale ani nezískal v rozsahu, v akom je v priebehu prvoinštančného konania uplatňované. Túto okolnosť nakoniec potvrdil aj svedok F. B., brat žalovanej, ktorý potvrdil, že medzi právnymi predchodcami strán sporu bola dohoda, že pokiaľ rodičia žalovanej dovoľia prejsť starým rodičom žalobcu cez svoj pozemok, títo obdobne umožnia recipročne rodičom žalovanej otáčať sa s vozmi na svojom pozemku. Navyiac, v čase výstavby rodinného domu právneho predchodcu žalobcu po parcele žalovanej, v tom čase po parcele právneho predchodcu žalovanej, bol prevážaný stavebný materiál na tento dom. Teda nebolo preukázané, že bola uzatvorená medzi právnymi predchodcami hoci len ústna dohoda o prechode tak, ako ju žiada vykonávať od žalovanej žalobca a nebolo preukázané, že išlo o vecné bremeno in rem.

15. Preto skutkové okolnosti zistené prvoinštančným súdom o tom, že žalobcovi nesvedčí vecné bremeno, pretože neboli preukázané žalobcom tvrdené okolnosti, od ktorých svoje právo odvodzuje, spôsobilo, že neunesol dôkazné bremeno na preukázanie dôvodnosti svojho nároku, a preto nebolo možné nepreukázanému nároku poskytnúť ochranu a trvať na tom, že žalovaná je povinná toto právo prechodu po svojom pozemku strpieť.

16. Preto správne postupoval prvoinštančný súd, keď žalobu žalobcu zamietol. Nebolo preukázané, že vecné bremeno vzniklo, že toto právo vyplývajúce z tvrdeného vecného bremena svedčí žalobcovi a nebolo preukázané, že by žalovaná mala tvrdené právo žalobcu strpieť pri jeho vykonávaní. Odvolací súd napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

17. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a podľa § 262 ods. 1, 2 CSP. V odvolacom konaní bola úspešnou stranou sporu žalovaná. Žalovaná, vzhľadom na úspech v spore, má nárok na náhradu trov konania pred odvolacím súdom voči žalobcovi v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne prvoinštančný súd samostatným uznesením po právoplatnosti tejto veci.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

2

17Co/45/2021

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.